

MINDSZENTI LAP

Előfizetési ár:

Egész évre . . . . . 4 korona
Fél évre . . . . . 2 korona
Negyed évre . . . . . 1 korona

Vegyes tartalmu hetilap. Megjelen minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kossuth Lajos-utca 9. sz., hová a lapot érintő megkeresések intézendők.

Értesítések

és nyilvántartási közleményeket a kiadóhivatali díjhoz és a közlő díj mellett közöl.

Lelki szabadság.

A lélek szabadsága első fogalma az ébredő szellemnek, első kelléke az élet boldogságának; magasztos eszme, melyért ezer-ezren ontották szívök vérét.

Csaknem minden ember különböző felfogással bír arról, mi az egyéni szabadsága, a mint jelleme, hajlamai hozzák magukkal. A gyermek abban találja, ha mindig játszhatik; az ifju, ha féktelen vágyait nem kell zaboláznia; a tettevagyó, ha minden tén nyitva volna munkásságának; a henye, ha minden dolgot kerülni lehetne; a fenkölt lélek, ha eszméi világában sorompók nem korlátozódnának; a rossz lelkű, ha minden törvényt felforgathatna s így tovább a végtelenig. De nem ilyen szabadságról beszélünk; a ki önmagában, azaz természeti gyarlóságain, előítéleteken, szenvedélyeken tud uralkodni, az szabad; csak az ilyen függetlenséget nem igazhatja le semmiféle külső hatalom, idő és sors; az, a ki ezzel a képességgel bír, a szerencse utjain épp úgy, mint a nyomorban, diszpolcokon épp úgy, mint láncok közt mindig megtartja elrabolható kincsét, a lelki szabadságot.

Beh sokan rabok, kik azt akarják elhíttetni a világgal, hogy uralkodnak! Ama dölyfös magatartású férfi azt hiszi magáról, hogy nincs hozzá hasonló

szabad ember, pedig csak felfuvalkodásának rabja, mely elzárja őt az emberek jóindulatától és saját pöffeszkedése börtönében fullasztja el keble jobb érzelmeit. Ha felszabadulna szenvedélyének hatalma alól, mily más ember, mily sokkal boldogabb lehetne!

A szabadlelkű ember nagyravágyása: hazájának, embertársainak jóltevője lehetni.

A lélek szabadsága: az egyszerű igazság. A ki a szenvedélyein, kívánságain uralkodni tud, kit az igazság egyenes útjáról sem a megtiszteltetés magas polcai, sem a meggazdagodás vagy hiúság csábjai, sem a felette dörgő vészek, sem a lábainál tatóngó mélységek el nem tántorítanak, kit előítélet, egyoldalú elfogultság meg nem vakít és a tiszta érzelmek világával felismert jónak követelésétől el nem tartóztat, — az szabad; annak van ereje megküzdeni a sorssal és diadalt vívni felette; az nem fél az emberi sokaság ítéletétől, mert lelkiismeretének legfelsőbb törvényszéke felszabadítja az alól; az nem fél a félreértéstől, mert Istennek szívébe írott törvényeit követi; az nem fél a szenvedésektől és nem csügged el aiatok, mert tudja, hogy azok a lélek nemesítő tűzpróbái és hogy az igazság előbb-utóbb, de végre mégis csak győzedelmesen emelkedik ki hatalmuk alól.

Gyarló az emberi természet és erősek a megpróbáltatások. Nem lehet megkívánni a lélektől, hogy soha ne tévedjen, mert vannak pillanatok az ember életében, a melyekben sötét lesz szívében és fejében s ilyen könnyen megbotlik, a legnemesebb lélek is. De botlások közt tanul meg a gyermek szilárdul lépni, tévedések árán vesszük meg az igazság ismeretét s a szabad lélek ereje éppen a küzdelmekben tűnik ki: feláll ha elesett, megtér ha tévedett, de rabságba magát nem adja.

Vizsgáljuk meg csak szenvedéseinket, vajjon nem az tűnik-e ki, hogy cselekvőleg vagy szenvedőleg magunknak tulajdoníthatjuk nagyobb részét? Ha egészségünket annak idején kellőleg nem óvjuk, — ha szerencsénket könnyelműen eljajtszuk, ha gondtalan könnyelműségből magunkat megcsaltni engedjük, ha számíthatatlan gazdálkodással vagyunkat tönkretesszük, ha szenvedélyeinket szilaj ménként ragadnak tova és veszélybe bukunk, betegséget, nyomort, bánatot hozunk magunkra, kit vádoljunk?

A tőlünk nem függő sorcsapásokban pedig a szabad lélek, ég felé emelkedik azzal a tiszta öntudattal, hogy azokat meg nem érdemeltük.

TÁRCA.

Az ismerőstájak.

Ezt a földet, ahol járok
Ó, be régen ösmerem
És ez a föld, ez a tájék
Régtől kedves énnekem.

Szeretettel integetnek
Az ismerős rózsafák
És a szellő rámlehel
Elmult idők illatát.

Oda hálás szívvel mindig
Visszatérek én megint,
Hol egy rózsza nékem nyílik,
Egy nyájas szem rám tekint.

Ahol egy-egy boldog óra
Emléke ragyog felém,
Azt a kedves, drága tájat
Mindörökkre áldom én.

Fabula János.

Egy kis pénz.

Irta: Thury Zoltán.

Egy kis pénz kellene . . . — mondotta Bocseiné inkább csak magának beszéve, mert a gyermek amelyet az ölében tartott, kicsi volt még ahhoz, hogy okosan lehessen beszélni vele, meg aludt is. — Egy csöpp pénz, öt forint. — Töprengve ismételte. A módokat kutatva, hogy hogyan lehetne hozzájutni. — Én uram, Istenem, annyi öt forintod van

szerteszörva a világba, miért nem küldesz egyet is . . . . . Hogy csak felvenném s aztán zsebretenném s aztán előre! . . . . . Mindenféle öt forintok zizegtek a levegőben. Némelyiket látni is lehetett, ahogy uszott a vastag bűz hátán, ami a kis szobába a levegőt helyettesítette. Az asszony legalább olyanformán nézett fel egy-egy pillantással, mintha látná és sóhajtott, mikor eltűnt a látomány. — Öt forint. Ennyi. Hiszen — az Isten verje meg — nem is sok pénz ez. Csak akkor summa, amikor nincs. Es nincs.

Azonban hát mégis került, mint ahogy addig is mindig került, ha kellett. Az öt forintoknak, úgy látszik az a sajátságuk, hogy megtréfálják az embert, ha nagyon kutat utánuk, futnak előre, elbujnak. Kivicognak a rejtekeiktől s aztán, mikor már liheg az üldöző, megfogadják magukat. Bizonyos öt forintig mindig találhatók, akkor is, a mikor azt hinné az ilyen Bocseiné-féle szegény asszony, hogy egyáltalában nincsenek a földön már forgalomban ötösök. Valami ismerősnél akad még mindig egy, vagy a zálogházba, vagy az ócskaságok piacán, ahol különösen hónap végén élénk a forgalom s újra és újra meg kell győződni a szegény embernek arról, hogy nem multak el még végképpen az ötös bankjegyek avagy az ezüstök. Csak néha buta leleményesség kell ahhoz, hogy hozzájuk férközzék az ember, brutális nagy elhatározás, teszem fel a Bocseinéé, aki, miután jól körülnézett a szobában, bizonyos felöltő forma ruhadarabokra fektette a gyermeket s határozott öleléssel összenyaláboita az ágy-neműt s elment vele. Mire visszajött nyugalm

mas megeiégedés telepedett az arcára, annál is inkább, mert valami ételneműt is hozott. Egy nagy vastag kolbászt, ami lében uszott, vastag zsíros iszapban. A gyermeket megint az ölébe vette és ettek. Én is ettem, egészen úgy, mint az állat, vagy falun a pajtában tenyésztett, nagyon lusta cselédnép. Érzéketlenül, gépiesen rágott az asszony s mint valami kis masina étvágy nélkül, fáradtan örölte meg a maga falatkáit, a gyerek. Hogy tudnak más kis malacok csámcsogni, hogy nyelnek! Micsoda kis, éhes farkaskölykök vannak a világon!

Hamar is végeztek s akkor az asszony éppen csak tovább taszította az asztalon az edényt s újra elment. Most már a gyermekkel, a karján vitte s nagy nehezen cipelte. A kapu alatt más asszonyok ültek. Vartak, szegényes lékrikre nagy foltot, vagy egy-egy kis nadrág térdén igazították össze a lyukakat — s össze pusmogtak, amikor Bocseinét jönni látták. S bölintottak hozzá, ezzel adván tudtára egymásnak, hogy értik a dolgot, az egyik meg is szólította.

— Hova tetszik vinni a gyermeket, asszonyosság — s fölállott, hogy megnézzék a gyermeket, aki nagy, tulságosan nehéz fejét jobbra-balra forgatta, ha szólottak hozzá, csak hogy lassan és fáradtan, öregesen. Bocseinén látszott, hogy nem szívesen áll meg. Gyanakvás volt a szemében, amint végig pislantott az asszonyokon. Állandóan attól fél, hogy ez a közönséges nép kicsufolja a háta mögött s nagy harci kedvben leste, hogy egyszer észre is vegye a csufondárokodást. De csupa becsületes, széles, nagy-

Ujdonságok.

— **Ezer korona ajándék a mindszenti szegényeknek.** Megírtuk annak idején, hogy a mindszent-algyői uradalom birtokosa: Pallavicini Sándor örgróf Franciaországba automobilon tett kirándulása közben szerencsétlenül járt, tudniillik mérsékelt sebességgel hazafelé haladó gépkocsijába egy sokkal sebesebben vágató idegen automobil hátulról belé hajtott s az így fölfordult járműből kifordult örgróf kezét-lábát törte s erős agyrázkódást szenvedett. Több napig lebegett élet-halál között az örgróf, míg a gondos ápolásnak sikerült a már-már elveszettnek hitt főurat megmenteni. Az átértett szenvedések és bizonytalanságok után, lelki sugallatát követve, hálájának kifejezésül nem talált alkalmasabb formát, minthogy ismét régi jobbágyaira gondolt s elrendelte, hogy a megmenekülése emlékére uradalmi pénztárából a mindszenti szegények közt, külön-külön 500, azaz 1000 korona osztásék ki. A nemes örgróf a mindszentieknek szánt 1000 koronát Kádár Szilveszter plebános kezeihez juttatja, ki is az adományt a község előljáróságának közbenjárásával — mint értesülünk, — e hó 20-án fogja kiosztani. Az Isten soká és viruló egészségben éltesse az ily fenkölt érzésű főurat.

— **Csikódijazás.** A csongrádvármegyei gazdasági egyesület, f. hó 24-én, a földmivelésügyi miniszter anyagi támogatásával, Szentesen csikódijazást tart, melyen szopós csikóval elővezetett anyakancákat és három éves kancacsikókat fognak díjazni. A földmivelésügyi miniszter erre a célra 500 koronát utalványozott ki a vármegyei lótenyésztőbizottság elnökének kezeihez, Károlyi Imre gróf pedig, az egyesület tiszteletbeli elnöke, mint az előző évben, ezuttal is 200 koronát adományozott jutalomdíjakra. A csikódijazás közelebbi feltételeit falragaszok útján fogja az egyesület vezetősége meghirdetni és akkor

a feltételeket, miknek megállapításán a ki- küldött bizottság most dolgozik, lapunkban is közölni fogjuk. Egyelőre is felhívjuk a lótenyésztő gazdák figyelmét a csikódijazásra azzal, hogy akik a versenyre szopós csikókat, vagy hároméves kanca csikókat elővezetni akarnak, ezt már most bejelenthetik a gazdasági egyesület titkári hivatalánál.

— **Népgyűlés Csongrádon.** A szomszédos Csongrádon f. hó 9-én az újjászervezett szociáldemokrata párt a főtéren nagy népgyűlést tartott, melyet több ezer ember vett részt. A gyűlést Lantos Ferenc kisbirtokos nyitotta meg, kinek javaslatára Éder János szerkesztő, polgári iskolai tanárt elnöknek, Nyilas Jánost jegyzőnek választották meg. Az első szónok Oláh Mihály volt, aki után Mezőfi Vilmos orsz. képviselő szólalt fel. A népgyűlés el is fogadta a Mezőfi által beterjesztett határozati javaslatot, amely az általános szavazati jog törvénybe iktatására hívja fel az ellenzéki pártokat. Végül Nyilas János tiltakozott ama föltevés ellen, mintha a csongrádi szociáldemokratáknak bármi néven nevezendő közük is volna a nemzetközi szocialista párthoz. A népgyűlésen jelen volt Faragó Antal, Csongrád országgyűlési képviselője is, aki kijelentette, hogy ő hiva ugyan az általános szavazati jognak, de csak úgy, ha az nem titkos; — amire Éder János találoan felelt meg, hogy a szociáldemokratákat pedig csakis a titkos szavazati jog élegetheti ki, mert csak így gyakorolhatnák, — például a szavazati jogukat Faragó Antal munkás alkalmazottai is lelkiismeretes nyugalommal az elcsapatástól való félelem veszedelme nélkül. E hírrel kapcsolatban említjük meg, hogy az újjászervezett szociáldemokrata párt a mult hét folyamán Csanyteleken, Tömörkényen és Mindszenten, e héten vasárnap pedig Szegváron szintén tartott népgyűléseket, melyeken nagyszámu közönség vett mindenütt részt. Mind e gyűléseken ott voltak Mezőfi Vilmos orsz. képviselő és Éder János csongrádi szerkesztő is, akik lelkes beszédeket mondtak, melyeknek hatása alatt mindenütt a csongrádival egyező határozatot hoztak.

— **Fölmondott haszonbéres földek.** Nem egy polgártársunkat lepte meg azon hir, hogy az örgrófi uradalom az alig két év előtt egyeseknek bérbeadott tófenéki lucerna-földeket a bérlők egy részének fölmondotta ezen év október elsejétől kezdődőleg s az

így visszavett parcellákat ismét a mindszenti majorhoz csatolja. Bizonyára sok mende-mondára szolgáltat okot ezen fölmondás, mely különösen alkalmas azon nézet terjesztésére, hogy az uradalom azért veszi el a földeket, mert az illető bérlők a közelmúlt választáskor nem támogatták az uradalom inspektorának, mint szabadelvű-párti képviselőjelöltnek megválasztását. Ha azonban a fölmondás okait s a kitesékelt bérlők neveit ismerjük, azonnal tisztába jövünk azzal, hogy itten csupán gazdasági okok működtek közre s hogy bizony nemcsak a cucilistákkal, hanem ugyanolyan mértékben a Novák-pártiakkal is érezte az uradalom szigorúságát az elkövetett szerződészegésekért. Nevezetesen a fölmondás okaiul szerepelnek a hiányosan teljesített, avagy egészen elmulasztott trágyázás és a bérlőknek saját gazdaságaik kiegészítésére, avagy szükségleteire adott földek alhaszonbérbe-adása, amely utóbbi amily szigoruan meg volt tiltva, ép oly szigoruan volt megkövetelve az évenkénti trágyázás. S amennyiben az illető bérlők ezen mulasztásokat nagyobb részben 2 évben is egymásután elkövették, az elfogulatlan szemlélőnek csak természetesnek látszik, ha az uradalom az egyébként jutányos árban s teljes jókarban átadott földeket visszaveszi, mielőtt azok gondatlan vagy lelkiismeretlen kezekbe elértéktelenednek. Mikor is jön már el az az idő, amikor ezen vidék gazdái is, illő komolysággal és kötelességtudattal gazdálkodnak ugy a maguk, mint bérlői földjeiken? . . . Pedig éppen a tanítómesternek alkalmas két legutóbbi év igazolja, hogy elmultak azok az idők, amikor félvállról lehetett még gazdálkodni. Ma már egy uradalom sem hagyhatja megtorlatlanul azon szerződészegéseket, amelyek neki károsak, legyen akár párthive, akár ellenfele az érdekelt bérlő. Mindenesetre az volna a legnagyobb baj a közönségre, ha az

képü asszony ült előtte, akik jámboran bámultak reá s Bocsainé egyszerűen, csendesen felelt, tele szomorúsággal:

— Megyek a tanárhoz.

— Istenem, mennyi pénzt ad nekik hiába sóhajtott az egyik asszony. — A klinika is megtenné.

Bocsainé már indult s ugy szólott vissza, mint aki hiába beszél ugy is. Kár a szót szaporítani, ugyse érted meg.

— Már én csak oda megyek.

Az utca végén már lihegve cipelte a nagy, nehéz gyermeket. Este lehetett, amire újból hazakerült s bejutott a szobába, aminek a falán csupa fekete árnyék táncolt, amint körül a többi lakásból vibráló gyertyafény esett az ablakra. A gyerek újra a felöltőkre került. Szó nélkül potytyantotta le fejét a padlóra s mire az asszony odament, hogy alája gyűrjön valamit, már tátott szájjal kábultan aludt, mintha megrészegítette volna a levegő. Az asszony pedig visszaült az ágyra, amiben most már éppen csak egy szalmazsák volt s konok, buta nézéssel ölte bele magát a gondba, amiből nincs ut kifelé. El kell pusztulni benne. Vagy megbolondulni, vagy vesz egyszer egy kést, valami jó hegyes vasat s aztán kipusztítja ebből a világból magát is, meg a gyermeket is. Meg Bocsait is és talán mást is, aki útjába kerül, egy csomó jómódu polgárt, akinek pénze van. Meg azokat, akiknek az ura haza viszi a keresményét és akik olyan végtelenül boldogok, hogy egészségesek, szépek a gyermekeik. — A félig-meddig megtévelyodott ember bambaságával merült bele a borzasztó

semmibe, ami hangtalanul, rejtelmesen körülötte rajzolt és most már újra azt mondta: — egy kis pénz kéne. Talán öt forint, körülbelül ennyi. Öt forint.

Vége is nem sok pénz, de most már sokkal több, mint amennyi az idén volt, amikor még az ágyban párnák is voltak, meg dunyha és lepedő. — Most már te nézz körül, uram Isten — motyogta, míg hiába vizsgálta a szobát, hogy valami pénzt ért fedezzen föl benne. — Te talán többet látsz. — S rémülten ugrott fel, mert a gyermek nagyot sivitott. De semmise történt, csak átfordult a másik oldalára.

Az asszony nézte. Vele mozgott, arra ingott meg, amerre a gyermek vetette kis testét. Mintha a fulladás, törékeny kis jószág lett volna a hajó, amelyen állott. S mig így egészen magába szívta a gyermeket, az élet mérgét, nagy elhatározás született meg benne. Az új öt forint után járt már. Amivel holnap megy egy másik tanárhoz s ahogy lassan-lassan határozott szándék rázkódott az arcára, mintha már nyomában is lett volna a pénznek. Ugy kerítette a nyakába a nagykendőjét, mintha csak gépen átmenne érte valahova. S neki vágott az utcáknak és egyenesen benyitott egy vendéglőbe, amibe Bocsai ur sörözött vacsora után.

S a gázlángok alatt, konyhaszagban, illatgőzben, füstben összecsapott a két züllés. Bocsai ur kiabált:

— Vigyék el innen ezt a nőt!

S az asszony, aki körülbelül haldokló félben hagyta otthon a kölykét s eleinte semmi egyébre nem gondolt, mint az új öt

forintra — mint egy megvadult állat rohant neki az asztalnak. Egy söröspoharat kapott fel és az ura felé vágta. Aztán másikat, harmadikat — s egyszerre elfáradt s nyögve, lelkendezve kiabálta tele a vendéglőt:

— Igyál, fulladj meg, légy ur, akaszd fel magad! Velem se törődj! Hagyj, hogy pusztuljak. Magamnak se kellek. De öt forintot adj. A gyermeket el kell vinni a tanárhoz.

Vége előkerültek a pincérek és a csapos és — és csitították.

— De asszonyság kérem . . . Ne tessék idecsődíteni a népeket. Ne tessék . . .

Az asszonyból pedig keserves nagy fuldoklásban tört ki a sírás.

— Addig viszem a tanárhoz, amig egyik jót mond. Öt forintot akarok, öt forintot s aztán itt hagylak. Te csak igyál, fulladj bele az italba.

Bocsai urnak odasugtak a szomszédok: — Ugyan adja oda neki!

S Bocsai ur nagyon kelletlenül pénzt keresgélt a mellény zsebében. Csak tizese volt, hát váltattott hirtelenében a pincérrel s egy ötöst odaadott az asszonynak, de olyanformán, hogy össze ne érjen a kezük.

— Nesze aztán indulj!

Az asszonynak földerült az arca s most már mintha csak kötekedett volna, ugy kiabált vissza:

— Csak igyál, igyál, fulladj meg!

Máskülönbben pedig azon spekulált magában máris, hogy melyik tanárhoz menjen holnap.

ilyfajta visszaélések okot adnának arra, hogy az uradalom véglegesen vissza-csatolja házilag gazdálkodásához az egyszer kisembereknek haszonbérbe adott földeket.

— **A gyermekmenhely új telepei.** A szegedi m. kir. állami gyermekmenhely telepeinek száma ismét kétfelével szaporodott. Apátfalva és Csanytelek községben újabb gyermektelep létesült. A belügyminiszterium az apátfalvai teleporsói teendőket Hubert Mihály dr. községi orvost, a csanyteleki teleporsói teendőket pedig Benedek József dr. körorvost bízta meg.

— **Lökötés.** A folyó hó 11-re viradó éjszakán vakmerő lökötők jártak Mátéffy László fábiáni tanyáján, akik az istállóból két igás lovat el is hajtottak. Hajnali három óra tájban történt a vakmerő lökötés, holdvilágos éjszakán, amikor kint a tanyák világában messzire el lehet látni. A kocsis röviddel azelőtt ébren volt és körül is nézte a jószágot, aztán levackolt újra, hogy még alszik egyet. Alig szenderedett azonban el, mikor lödöbögés riasztotta fel álmából. Felneszelt, figyelt, kitekintett és látta, hogy két ló az itató felé halad. Azt hitte, a társa vezeti itatni a lovakat, rá is szólt, de mikor feleletet nem kapott, figyelmesebb lett s akkor jött csak annak a tudatára, hogy lopták a lovakat. A lovak azonban ekkor már gyors ügetésben mentek át és a szarvasi határ felé csakhamar eltűntek. Az esetről nyomban jelentést tettek a csendőrségnek, amely a legszélesebb alapon megindította a nyomozást, de eddig még eredmény nélkül. A lökötők úgy látszik jól előkészülhettek erre a tolvajcinyre, mert a legjobb két igáslovat szemelték ki előre az elhajtásra.

— **Olcsó törlesztéses kölcsönök.** Azon polgártársainknak, akik földjeikre, avagy házaikra hosszú lejáratu kölcsönöket akartak fölvenni, eddig legalább Vásárhelyre vagy Szegedre kellett a nagyobb pénzintézetekhez folyamodni. Sőt akadtak olyanok, akik élelmes ügynökök csábitásaira távolabbi, például nagyszabeni bankoknál találták meg az összeköttetést. Ma ez fölöslegessé válik mind, mert hosszú lejáratu kölcsönöket megszerezhet mindenki a helybeli takarékpénztárnál, amely — mint a lapunkban is közölt hirdetésből kitűnik, — szintén a legjutányosabb hosszú lejáratu törlesztéses kölcsönöket képes nyújtani, bármely összeg erejéig. Jó szívvel ajánljuk a szoliditásáról ismert pénzintézetünket az érdeklődők figyelmébe, annál is inkább, mert mindnyájan tudjuk, hogy a helybeli vásár mindég a legelőnyösebb szokott lenni úgy az eladóra, mint a vevőre, mert elesnek az utánjárás és az ugynevezett ügynöki költségek.

— **Gyilkos kereskedő.** Sövényházáról jelenti tudósítónk: Ivanics Ödön sövényházi kereskedő régóta haragos viszonyban volt Bárkai József földesgazdával. Bárkai néhány nap előtt újra összetűzött a kereskedővel és a gazda akkor azt a kijelentést tette, hogy kegyetlenül meg fogja magát bosszulni. Másnap korán reggel kissé ittas állapotban elment az Ivanics boltjába és gorombáskodni kezdett a kereskedővel, később pedig tetteleg is akarta inzultálni. Erre Ivanics befutott a bolthelyiség mellett ievő szobába és onnét kiáltott ki, hogy hagyja el a kereskedését. Bárkai azonban nem ment, hanem tovább is szitkozódott, amire Ivanics leververt fogott és a gazdára lött, akil a golyó mellbe talált és néhány perc múlva meghalt. Amint a szomszédos Baks pusztá gazdái meghallották jó ismerősük halálát, összegyűltek és körülfozták Ivanics házát, hogy meglincseljék a kereskedőt. A csendőrök idejekorán megérkeztek és letartóztatták a veszélyben forgó kereskedőt.

— **Ahol nem táncolnak.** Érdekes rendeletet adott ki Csanád vármegye alispánja Makó város polgármesterének és a járási főszolgabírának. Az inségidőkre való hivatkozással meghagyja az alispán az alantas hatóságoknak, hogy táncmultságokra csak kivételesen adjanak engedélyt, mert jobban kell a garas kenyérre, mint táncra.

— **A pofon.** (Jelenet a bíróság előtt.) A hatalmas, nagytestű Józán Mihály polgártárs disznót adott el a piacon, amiért pénzt kapott. A piaci legyek egyik cingár példánya utána sompolygott s kotorászni kezdett a gazda zsebében. Józán Mihály megérezte a durkálódást, megkapta tolvaj csuklóját, maga elé ugratta, aztán úgy pofon vágta, hogy belelőtyent a pocsolójába. Harminc napig tartó egészségháborítás miatt följelentette a tolvaj a gazdát.

A bíróság előtt tárgyalás alá kerülvén az ügy, egymás mellett állottak a felek.

— Mondja csak Józán Mihály — kérdezte az elnök — maga, aki olyan komoly, higgadt ember, hogy tudta a panaszost olyan nagyon pofon ütni?

— Igy ni — felelte Józán Mihály — s irgalmatlanul pofon ütötte a sértettet, úgy, hogy elterült, a padlón.

Az elnök ezért a tettért indítványt kért a kir. ügyésztől.

— Legnagyobb sajnálatomra nem tehetek indítványt, — szólt az ügyész — mert Józán Mihály a bizonyítási eljárás sikere érdekében hozzá intézett kérdésre őszintén és nyíltan felelt.

— **A honvagy halottja.** A mindszenti lányok nagyrésze Hódmezővásárhelyre megy szolgálatba. Egy hét előtt Nagy Takács Terát is bevitte az édesanyja, hogy szolgálatba állítsa. A leány kapott is helyet, egy fő-utcai család fogadta fel. Tera pénteken elszökött Vásárhelyről. A vásárhelyi rendőrkapitányság megkeresésére vasárnap visszaakarták kísértetni a leányt, de nem lehetett, mert már akkor Tera ki volt terítve. Foszfórral ölte meg magát. A mérget még Hódmezővásárhelyen megitta, de baját nem vette észre senki. Már el is temették.

— **Vendéglősök változása.** Egy hirtelenében kötött adás-vételi ügylet képezi közbeszéd tárgyát tegnap óta nálunk. Bertók János az általánosan ismert, jónévű vendéglős megvált italmérsi üzletétől, s épületét és összes berendezését átadta Goldner Ödönnek, aki most oszlatja fel kereskedését. A nem is sejtett változáshoz számnélküli furcsa kombinációt fűznek a tájékozatlanok, jóllehet egyszerű üzleti dologról van szó, s remélhetőleg, a „Polgári Kör“ új vendéglősének épp olyan jó neve lesz a jövőben is, mint a minövel néhány nap után nyugalomba vonul az — öreg Bertók.

— **Az asszonyi ravaszság.** Ismert dolog, hogy az asszonyoknak valóságos szenvedélye a spórolás. Lehetőleg ott spórolnak igen természetesen, ahol nem igen lehet, legfőképpen persze minden néven nevezendő illetéket, vámot stb. Ha azután az asszonyok egy kicsit szórakozottak, néha igazán pompás dolgok sülnek ki ebből az asszonyi erényből. Egy ilyen szórakozott asszonyka pompás dolgot cselekedett meg most. Foglyokat küldött egy ismerősének Budapestre postán, de nem vette a lelkére, hogy a megajándékozott fogyasztási adót fizessen a foglyokért. A postai szállító-levélre az árubevallásnál ezt írta: Tartalma: ruhanemű. Miután azonban valamit csak kellett írnia is a szállító-levélre, tehát az írásbeli közleményekre szánt helyre odairta: Itt küldök 6 drb. foglyot, fogyasztókat el jóízűen! — Ilyen az asszonyi ravaszság s az asszonyok takarékosága, mert az csak természetes, hogy a címzettet keményen megbírságotlák adótergely eltűkolása miatt.

— **Betöréses tolvajlás.** Pataki Andrásné szegvári lakos július hónapban 3 hétig távol volt lakásáról, melynek ajtaját belakolatolta. Visszatérvén munkájáról, nagy szomorúsággal tapasztalta, hogy ágyneműit és ruhadarabjait az ablakok kifeszítése mellett valaki megdézsmálta. A csendőrség kinyomozta a tettest Farkas Ferencné ujfalusi lakos személyében, s megtette ellene följelentését a kir. ügyészséghez.

— **Savanyu a szőlő.** Hegyi József, Botyán György és Pozsár József szegvári isko-

lás gyermekek fájó szívvel tekintettek át Gál Sámuel földink tanyai szöllejének kerítésén, s a napfényben ragyogó fürtök bünre csábitották a jövő reményeit. Csak egy-egy kalapra való mézes szőlőt akartak eltulajdonítani, de hát vesztükre másztak át a kerítésen, mert egy árnyas fa tövében ott settenkedett a gazda, s fölön is csipte volna a nebulókat, ha azok hirtelen kerekét nem oldanak. Turpisságuk azonban mégis csak kiderült, s tgy lesz nekik savanyu a szőlő.

— **Vasutasok gyógyítása.** Az államvasutak betegsegélyző pénztárának működése nem foglalja magában a tüdőbetegeknek klimatikus gyógyhelyekre való küldését. A kereskedelmi miniszter úgy intézkedett, hogy az Abbázia közelében létesített szanatóriumba a pénzfár terhére állandóan 10 beteg küldessék, mely az elérendő gyógyeredményekhez és a pénztár anyagi helyzetéhez képest emelhető is lesz.

— **Meglopták.** Kovács Jenő szegvári lakos panaszt tett a csendőrségnél, hogy a kisasszony napi bucsu alkalmával nyitott szobájából pénzes tárcájával együtt eltűnt a télikabátja, s nem tud nyomára jönni, hogy kinek révén kelt lábra a 130 korona holmi. A bucsui nagy por teljesen elfödte az ájtatos tolvaj nyomát s most azokat bottal üti a nyomozó rendőrség.

— **Tanulók tizparancsolata.** 1. Az iskolát úgy tekintétek, mint egy kis államot, amelynek igyekezzetek jó polgárai lenni, hogy a hazának is derék fiai legyetek. 2. Ne feledjétek, hogy ama nagy örökségbe léptek, amelyet derék elődeitek hagytak rátok, hogy azt gondozzátok és növeljétek. 3. Apró dolgozon tanuljátok meg az áthatatosságot, hogy a későbbi nehéz megpróbáltatásokat is szilárdan ki tudjátok állani. 4. Törekedjétek önállóságra és kis eredménynyel sohase elégedjétek meg. 5. Mindig igazat beszélj és ne rágalmazz senkit. 6. Társaidhoz jó légy, figyelemes és engedékeny, anélkül, hogy azoknak gorombaságait eltűrjed. 7. Sohase éreztesd a gyengébbekkel örödet, inkább védelmezd őket veszélyben. 8. Játékaikban is ildomosok, szerények legyetek, mert a gyermekét játékaról lehet megismerni. 9. A büntetést jó szívvel és megadással viseljétek. A tanítóra sohase haragudjatok, mert az a büntetéssel javatokra akar lenni. 10. A rendes foglalkozástok mellett mindig keressetek valami nemes szórakozást s a szegényekről sohase feledkeztek meg.

— **Lépfenejárvány.** Derekegyházán a lépfenejárvány a marhák között kiütött, sem oda, sem onnan marhát hajtani, vagy venni tilos. A mészárosok az ilyen tilalmakat igen ügyesen ki tudják a járlatkiállítás által játszani, de ez a kijátszás minden más betegségnél, különösen a vágómarhánál elnézhető, de a lépfenes marhánál, aki annak a marhának a husából eszik is, lépfenes lesz és irtózatot kinok között hal meg. Éppen ezért állatorvosunk ébren van s bizunk a helybeli mészárosokban is, hogy lépfenes húst a helyi fogyasztásra be nem hoznak.

— **A virsli föltalálója.** Most lesz a napokban száz esztendeje, hogy Lahner János bécsi hentesmester a virsli föltalálta és szülővárosa iránti hálából „frankfurtinak“ nevezte el. Lahner János 1798-ban került Frankfurtból Bécsbe, mint egy egész fiatal ember és egy mellékutcában szerény kis hentesüzletet nyitott magának. A virsli 1805-ben találta föl s rövid idő alatt olyan népszerűségre jutottak a Lahner-féle frankfurtiak, hogy például már a huszas években az udvari vadászatokon nem volt szabad a villásreggeli menüjéből hiányozniok. Lahner János hamarosan gazdag ember lett a virslije révén és átköltözött üzletével a saját házába Kaisersstasse 99. szám alá, ahol az üzlet mai nap is virágzik a feltaláló egyik dédunokájának, Lahner Ferencnek vezetése alatt. Lahner János 1845-ben hunyt el, üzletét fia vezette tovább, aki 1864-ben halt meg. Ennek unokája a cég mai főnöke és Lahner Károly szobrászművész.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
OLOSZKAI HORVÁTH ANTAL

Horváth A. könyv- és műnyomdája, 1905.

Képes levelezőlapokból

óriási választék

Horváth Antal papirkereskedésében.

Folyton a legszebb újdonságok!

Acetylen világítás

a legszebb, legolcsóbb
és most a legmegbízhatóbb.

Költségvetés és árjegyzék ingyen és bérmentve

Korányi Viktor

magyar acetylen-ipar-vállalat

Budapest, VII., Dob-útcza 73. szám.

Ház eladás.

Egy főutcán levő ház szép nagy kerttel, vegyeskereskedéssel együtt szabadkézből eladó. Bővebb értesítés nyerhető a kiadóhivatalban.

Bérbeadó föld.

Gajda Antalnak a szegvári határban, a Zsigerhádi dűllőben levő 14 hold tanyaföldje hat évre haszonbérbe kiadó. Értekezni lehet vele Szegvár, II. tized, 139. sz. alatt.

Eladó kocsí.

Egy kivágott oldalú, dupla ruganyos bőr-ülésű könnyű kocsí eladó. Bővebb értesítés nyerhető Kertész Mór tulajdonosnál.

Ház-eladás.

Üzletemet Mindszentről Vásárhelyre helyezvén át, ennél fogva a vasuti állomás mellett levő házamat és földemet örök áron, kedvező fizetési feltételek mellett, eladom. Továbbá raktáron levő összes épület-, asztalos- és tűzifa-készletemet a lehető legjutányosabb áron kiárusítom.

Tisztelettel

Csótó Nagy István.

A JELENKOR LEGJOBB TETŐFEDESI ANYAGA

MAGYARORSZÁGI KÖZPONT:

ETERNIT MŰVEK HATSCHKE LAJOS
BUDAPEST-VI., ANDRÁSSY-ÚT 33

Jó házból való fiú

lakatos tanulónak felvétetik Bálint Dávid
lakatos-mesternél Szabadútcza 782. szám.

Iskolai tankönyvek

író- és rajzszerk, valamint mindenféle papírárk a legolcsóbban szerezhetők be

Horváth Antal papirkereskedésében Mindszenten.

Könyvek bekötése tartósan és olcsón.

Értesítés.

A MINDSZENTI TAKARÉKPÉNZTÁR

ezennel értesíti ügyfeleit s a helybéli-ugy, mint a közel vidéki közönséget, hogy azon helyzetben van, miszerint ingatlanokra a legkedvezőbb

hosszu lejáratu kölcsönöket

nyújthatja. — Bővebb fölvilágosítással s törlesztési tervekkel szolgál az

Igazgatóság.

Harminc százalék megtakarítás

érhető el, ha rövidáru-, norinbergi-, divat- és cipőáru - szükségletünket

Kovács Sándornál Vásárhelyen szerezzük be.

Jelen kis hirdetésem olvasását tiszteletteljesen kérem, saját érdekében, figyelmesen teljesíteni és megfog győződni mt. Cimed arról, hogy csakis pontos, jó és szolid kiszolgálás mellett kapja alant felsorolt áruimat olcsón, a Zöldségpiacon levő **rövidáru-, norinbergi-, divat- és cipőáru-üzletemben.** Nagy raktárt tartok: férfi-, női és gyermek-ingekből, gallérok, kézellők, nyakkendők, sétabotok, utazóbőröndök (kofferek), illatszerek, fésűk, legfinomabb szappanok, legjobb minőségű bőr- és selyemkeztűk, elsőrendű és többféle kötő- és horgoló-pamutok, cernák, kész kézimunkák és kézimunkákhoz való bármínemű selymekből.

Óriási választék: legfinomabb férfi-, női és gyermek-cipőkben, kitűnő fűzőkben (miderek), a legjobb férfi-, női és gyermek-harisnyákban, remek kötők és alszszoknyákban.

Menyasszonyi kelengyék remek választékban. Báli belépő-gallérok, selyem sálak, legyezők, boák, ruha-kellékek, a legszebb ruha-díszek, selymek, finom csipkék, mindennemű szalag-, gyöngy- és zsinórdíszek, selyem csipkeszövetek és selyem-hímzések, valamint minden a kereskedésem körébe vágó, de itt fel nem sorolt árukból nagy választéket tartok.

Midőn mélyen tisztelt cimed szíves pártfogását kéni bátor vagyok, maradok kiváló tisztelettel

Kovács Sándor, Kódmező-Vásárhely, Zöldségpiac

Nagy választék nap- és esőernyőkben! 1500 darab raktáron!

Nagy választék cipőkben! — 3000 pár állandóan raktáron!